

**Anden næstformand (Henning Grove):**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**8) Forespørgsel nr. F 7:**

**Forespørgsel til statsministeren og boligministeren:**

»Hvilke oplysninger kan regeringen give om den fremtidige forvaltning og administration af statens samlede ejendomsportefølje set i lyset af statsrevisorernes beretning samt to konsulentrapporter om Slots- og Ejendomsstyrelsen?«

Af Kirsten Jacobsen (FP), Pia Larsen (V), John Vinther (KF) og Jacob Haugaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 12/10 95. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/10 95).

### Begrundelse

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Når Fremskridtspartiet i dag sammen med andre er initiativtager til en forespørgsel om statens forvaltning og administration af ejendomsporteføljen, skyldes det, at vi desværre igennem uendelig lang tid har været vidner til kaos og roderi nærmest uden sidestykke.

Det er den virkelighed, der har kendetegnet forvaltningen og administrationen af de statslige ejendomme. Denne sommers debat har haft den ene mere skandaleprægede overskrift efter den anden, og det er ikke første gang. Kritik af statens ejendomsforvaltning har stået på i årevis. Hvis man gør sig den ulejlighed at se på, hvad statsrevisorerne i årenes løb har skrevet om den sag, vil man opdage, at problemet er gammelt. Det er alt ...

**Anden næstformand (Henning Grove):**

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, vi er i gang med forhandlinger her fra talerstolen, og derfor skal der være ro i salen.

Værsgo.

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Tak.

Problemet er gammelt; det er alt for gammelt. Der er ikke ende på den kritik, man har udtalt, og der er heller ikke ende på de løfter, som regeringen – og tidligere regeringer – har givet. Intet er sket.

Det er en helt særlig kultur eller nærmest mangel på samme, som er årsag til roderiet og den fuldstændig uprofessionelle måde, som administrationen er foregået på. Sådan har det været i mange år.

De oplysninger, som vi har fået af regeringen indtil nu, har ikke givet os nogen sikkerhed for, at der vil ske noget i fremtiden, som vil gøre det bedre, noget, der vil ændre disse uacceptable forhold.

Derfor ser vi naturligvis frem til i dag at få regeringens svar på, hvilke konkrete tilsagn man kan give Folketinget om den fremtidige forvaltning og administration af statens samlede ejendomsportefølje bl.a. set i lyset af statsrevisorernes beretning samt de to konsulentrapporter om Slots- og Ejendomsstyrelsen, som regeringen har betalt 1½ mio. kr. for at få lavet, så noget skulle vi jo gerne få ud af dem.

Det kan ikke nytte noget, at regeringen tror, at man kan slippe igennem med fine ord, med flotte bemærkninger og pressemeddelelser om, hvad man vil gøre *engang*. Det kan heller ikke nytte noget, at regeringen tror, at man, fordi man har fjernet den hidtidige direktør i Slots- og Ejendomsstyrelsen, har løst problemerne. Problemerne er langt, langt større; direktøren var bare toppen af isbjerget.

Det, der er galt, er dels den vilkårlighed, der hersker, og dels som sagt den helt særegne kultur, som aldrig ville gå noget som helst andet sted hverken i det private erhvervsliv eller selv i andre dele af den offentlige administration. Almindelige virksomheder ville være gået ned for længst. Men når det drejer sig om administration af statens ejendomme, kan man jo bruge statskassen som kapitalgrundlag, og så er der jo ikke ende på, hvor længe man kan fortsætte.

Hverken i det private erhvervsliv eller i andre moderne administrationer kunne dette være sket. Der ville have været klodser af alarmsignaler, som ville have forhindret, at man kom så langt ud.

Så det, der skal til, er en fuldstændig grundlæggende hovedrengøring, ellers er der ingen chance for, at uhyrlighederne stopper. Jeg er overbevist om, at hverken Ariel Ultra eller

Klorin er nok; der skal simpelt hen skrappere lud til.

Derfor håber vi selvfølgelig også, at regeringen i dag er i stand til at præsentere Folketinget for nogle konkrete planer om, hvordan man har tænkt sig at sætte helt nye rammer for administrationen fremover, hvordan man har tænkt sig at stoppe, at ansatte og tidligere ansatte og disses familie går foran alle andre ved udlejning af boliger, hvordan man har tænkt sig at sætte en stopper for huslejer, der er så lave, at man, hvis det ikke var, fordi regeringen selv havde givet oplysningerne, ville tro, at de var fejlagtige.

Vi venter også spændt på at høre, hvordan regeringen har tænkt sig at sikre, at vi fremover får et fuldstændig ensartet administrationsgrundlag, hvad enten det drejer sig om ejendomme, som er under Kulturministeriet, Justitsministeriet eller andre ministerier og styrelser, herunder også Slots- og Ejendomsstyrelsen.

Vi venter på at få tilsagn fra regeringen om, at det i fremtiden bliver sådan, at det ikke længere er en tilfældighed, om der opkræves moms, når der udlejes erhvervslejemål.

Vi er spændt på at høre, hvordan regeringen vil forhindre, at skatteyderne fortsat skal betale skjult boligstøtte eller ekstra løntillæg til offentligt ansatte embedsmænd, fordi huslejeniveauet har været helt ude af trit med virkeligheden og ikke har været reguleret i årevis.

Vi venter nu på, at statsministeren og boligministeren løfter gulvtæppet og fortæller Folketinget i klartekst, hvordan vi fremover kan være sikre på, at vi får en forvaltning af statens ejendomme, hvor vi sikrer, at der bliver frasolgt den del af porteføljen, som det ikke er nødvendigt at opretholde, og hvor vi sikrer, at tingene fremover sker på forsvarlige, markedsmæssige vilkår.

## Besvarelse

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Jeg skylder indledningsvis at gøre opmærksom på, at statsrevisorernes beretning og de to konsulentrapporter om Slots- og Ejendomsstyrelsen ikke vedrører den statslige ejendomsforvaltning i al almindelighed, men derimod konkrete forhold i Slots- og Ejendomsstyrelsen. Boligministeren vil senere redegøre for, hvilke initiativer der er taget i Slots- og Ejendomsstyrelsen.

Hovedprincipperne for statens ejendomsforvaltningen føler jeg anledning til at gøre nogle

bemærkninger om. Sagen er jo den, at statens samlede ejendomsforvaltning dækker over et meget bredt felt; det spænder fra byggeri af luft- havne, kaserne og universiteter til administration og drift af kontorbygninger og kongelige slotte m.v.

Det stiller meget forskelligartede krav både til den bygningsmæssige og den driftsmæssige ekspertise at få tilgodeset den enkelte myndigheds behov og krav til lokaler m.v. på en fornuftig måde.

Denne forskellighed er begrundelsen for den decentrale ejendomsforvaltningsmodel, som staten anvender. Hovedprincippet er, at der skal være sammenfald mellem bygningens ejere eller lejere og bygningens brugere. Derigennem sikrer vi den størst mulige økonomiske ansvarlighed og bedst mulige overensstemmelse mellem behov og anvendelse.

Udlejningen og administrationen af de statslige boliger følger samme hovedprincip. Det er bl.a. begrundet i, at ministeriernes lejemål overvejende er tjeneste- og lejeboliger eller friboliger, hvortil der direkte knytter sig et ansættelsesforhold. Kun en mindre del af boligerne er almindelige lejeboliger.

Desuden er en stor del af boligerne integreret i den øvrige statslige ejendomsmasse, typisk beliggende på en del af et større areal eller i en større ejendom, som anvendes af de pågældende ministerier. Det vil derfor som oftest være vanskeligt, uhensigtsmæssigt og administrativt ressourcekrævende at udskille boligadministrationen.

De almindelige lejeboliger, der udgør knap en fjerdedel af samtlige lejemål, administreres derfor også decentralt. De enkelte ministerier har ansvaret for udarbejdelse af retningslinjer for anvisningen af almindelige lejeboliger. Retningslinjerne skal sikre dels en hensigtsmæssig administration, dels opfyldelsen af det selvfølgeligelige krav, at der ved udlejningen ikke må tages usaglige hensyn.

For centraladministrationens vedkommende gælder det, at Slots- og Ejendomsstyrelsen varetager den samlede administration. Bag dette ligger et politisk ønske om, at centraladministrationen bliver betjent af én myndighed. Herved tilgodeses behovet for en samlet planlægning af centraladministrationens omfattende lokale behov, så den mest fleksible og effektive lokaleudnyttelse opnås.

Det er regeringens vurdering, at balancen mellem på den ene side hovedprincippet om

decentral ejendomsforvaltning og på den anden side Slots- og Ejendomsstyrelsens forvaltning og styring af centraladministrationens lokalebehov er rigtig.

Regeringen finder ikke, at der er økonomiske eller rationaliseringsmæssige begrundelser for ændringer i forvaltningen og administrationen af den nuværende ejendomsportefølje. For regeringen er det vigtigt, at der ikke hersker tvivl om, at der ved administrationen af statens almindelige lejeboliger alene tages saglige hensyn, og at denne administration foregår hensigtsmæssigt. Regeringen vil derfor løbende overveje, om der er behov for ændringer, så disse hensyn tilgodeses.

Jeg vil herefter overlade det til boligministeren at redegøre for de initiativer, der er taget i Slots- og Ejendomsstyrelsen.

#### **Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):**

Jeg vil indledningsvis endnu en gang understrege, at de to konsulentrapporter og statsrevisorernes beretning om Slots- og Ejendomsstyrelsen ikke har organisering af den statslige ejendomsforvaltning som hovedproblemfelt, men især beskæftiger sig med Slots- og Ejendomsstyrelsens økonomiforvaltning.

De tiltag og initiativer, de to konsulentrapporter samt statsrevisorernes beretning om Slots- og Ejendomsstyrelsen har givet anledning til, skal derfor ses i relation til en generel omstilling og effektivisering af statsvirksomheden Slots- og Ejendomsstyrelsen.

Jeg vil i den forbindelse gerne pointere, at såvel statsrevisorernes beretning som de to konsulentrapporter skal ses i sammenhæng med en række initiativer, der forinden var igangsat med henblik på at gøre Slots- og Ejendomsstyrelsen til en mere moderne og effektiv statsvirksomhed.

Jeg skal ikke her komme ind på alle enkelthederne i de konkrete tiltag i den forbindelse, men fremhæve, at jeg i juni måned i år som en direkte opfølgning på Rigsrevisionens beretning til statsrevisorerne om Slots- og Ejendomsstyrelsen nedsatte en arbejdsgruppe vedrørende Slots- og Ejendomsstyrelsens virksomhed, og jeg vil med udgangspunkt i arbejdsgruppens rapport fra oktober 1995 arbejde på at sikre, at styrelsens udlejning af kontorejendomme baseres på principper, der så tæt som muligt følger praksis på det private udlejningsmarked, og ligeledes vil jeg tage skridt til iværksættelse af procedurer, der kan sikre en hensigtsmæssig vedligeholdel-

sesstandard for den samlede kontorejendoms-masse.

Endvidere har jeg bedt mine embedsmænd om snarest at tilvejebringe grundlaget for en resultatkontrakt for styrelsen med henblik på indarbejdelse i finansloven for 1997. I dette arbejde indgår udarbejdelsen af et grundlag for en resultatlønskontrakt for Slots- og Ejendomsstyrelsens nye direktør.

Som en opfølgning på statsrevisorernes beretning om Slots- og Ejendomsstyrelsen bad jeg to konsulentfirmaer om at udarbejde en ekstern undersøgelse af Slots- og Ejendomsstyrelsens virksomhed. Konsulentfirmaerne afsluttede deres undersøgelse 1. september 1995 med aflevering af to handlingsplaner.

I handlingsplanerne anbefales bl.a. en strukturændring i Slots- og Ejendomsstyrelsen samt en styrkelse af de ledelses- og styringsmæssige kompetencer, der i øvrigt foreslås koncentreret om de områder, der ligger inden for Slots- og Ejendomsstyrelsens kerneområder.

Jeg har på den baggrund anmodet Slots- og Ejendomsstyrelsen om at arbejde på grundlaget for en ny og mere forenklet struktur i styrelsen og i øvrigt fortsætte det allerede påbegyndte arbejde vedrørende en styrkelse af personalepolitikken og økonomistyringen.

Jeg har endvidere bedt den nye direktør om inden sommeren 1996 at aflevere et beslutningsgrundlag for styrelsens fremtidige forretningsområde.

Med udgangspunkt i Slots- og Ejendomsstyrelsens direktørs rapportering om styrelsens fremtidige forretningsområder og kerneopgaver og det tilvejebragte grundlag for en resultatkontrakt for Slots- og Ejendomsstyrelsen mener jeg således, at det vil være muligt at tage fat på forhandlinger omkring ændring af Slots- og Ejendomsstyrelsen til en kontraktstyrelse.

Det er herefter min opfattelse, at konsulentrapporterne og statsrevisorerne ikke giver mig grundlag for yderligere tiltag vedrørende Slots- og Ejendomsstyrelsen eller for så vidt at foreslå tiltag, der angår administrationen af den statslige ejendoms-masse.

#### **Forhandling**

##### **Kirsten Jacobsen (FP):**

De svar, som forespørgerne havde forventet, og som vi synes at Folketinget og offentligheden har krav på at regeringen havde givet i dag, er

udeblevet. Der er derfor ikke meget at takke regeringen for.

Den redegørelse, der er kommet fra statsministeren og boligministeren, følger flot i kølvandet på, hvad der tidligere er gjort og sagt i denne sag. Der er fine ord, og der er mange af dem, de opremses i uendelige mængder, og der opremses rapporter og påtænkte initiativer, som lyder flot, men som ingen konkret ved, hvad indeholder. Der er ingen konkrete løfter, som vil stoppe de uhyrligheder, som vi har været vidne til. Hver enkelt minister og hver enkelt styrelse skal fortsat selv administrere og udleje såvel almindelige udlejningsboliger som boliger, der udlejes som led i ansættelsesforhold.

Det er uacceptabelt, og det giver ingen sikkerhed for, at der ikke også i fremtiden vil komme den ene urimelighed frem i pressen efter den anden. Det er også sørgeligt, at de almindelige lejemaal, som trods alt udgør 25 pct. af samtlige lejemaal i staten, skal fortsætte. Der har ikke været nogen konkrete løfter om, hvilke ejendomme man vil afhænde, hvornår man vil afhænde dem eller noget som helst i den retning, kun nogle florumvundne sætninger om, at det vil man da løbende se på. Man må gå ud fra, at det også er det, man har gjort i de sidste 20 år, og det er der ikke sket meget ved.

Hvilken mening er der i, at skattekysterne fortsat skal være boligudlejere? Regeringen overlader tryk til hver enkelt minister at udarbejde retningslinjer for anvisning af alle disse boliger, og det er da helt klart, at sådanne retningslinjer bliver forskellige for hvert enkelt område, for hver enkelt boligtype og for hvert enkelt ministerium. Bliver det også overladt til hver enkelt minister at bestemme, hvad der er usaglige hensyn? Det gør det sikkert.

Derfor bliver det selvfølgelig også i fremtiden forskelligt, om en minister synes, at det er usagligt eller sagligt hensyn, når der lejes ud til ansatte, til tidligere ansatte eller til disses familier.

Hvad betyder det i øvrigt, at man skal sikre, at udlejningen foregår på en måde, som giver det for staten bedst mulige resultat? Hvem skal vurdere det? Hvorfor skal Folketinget vente til næste folketingssamling med at få en redegørelse for, hvordan Slots- og Ejendomsstyrelsens fremtidige forretningsområder skal være?

Her klokken 7 kunne vi på Ritzau se, at den nye direktør er startet flot ud med at meddele, at nu skal styrelsen ikke, som der står i rapporterne, koncentrere sig om kernevirkomheden. Nej,

styrelsen skal udbrede sine områder og gå i direkte konkurrence med ISS og alle mulige andre, det, der er så dybt kritiseret i rapporterne.

Det kunne være dejligt, hvis statsministeren eller andre ville være så venlig at fortælle Folketinget, om regeringen ikke har tænkt sig at sikre, at lejen for tjenesteboliger straks bliver fastsat efter det nye cirkulære og ikke efter cirkulæret fra 1989.

Regeringen har jo givet udtryk for i svaret på spørgsmål 136 til Boligudvalget, at sådanne boliger skal vurderes senest ved brugerskifte. Det vil med andre ord sige, at amtmændene, hvis de har 20 års stillingsperiode tilbage, fortsat kan bo i palæagtige boliger til en leje, der er billigere end de billigste almennyttige lejligheder i hovedstaden. Dommere kan stadig væk bo med udsigt over vandet og betale det samme, som man gør for klubværelser i København. Det har man ikke tænkt sig at gøre noget ved, mens de bor der. Det synes vi er uacceptabelt.

Det kunne være rart, hvis statsministeren ville forklare Folketinget, hvorfor regeringen mener, at det er rimeligt, at tjenesteboliger ikke må koste mere end 15 pct. af de ansattes skalaløn. Vi har faktisk folkepensionister, som på grund af diverse regler i den almindelige boliglovgivning procentuelt må betale langt mere af deres beskedne indkomst end disse højtlønnede tjenestemænd, som man ligefrem har givet sikkerhed i overenskomsten for, at de aldrig kan komme til at betale mere end 15 pct. af deres skalaindkomst.

Hvis det er bopælspligten eller fraflytningspligten i disse tjenesteboliger, der er årsag til disse urimelige og kunstige lejer, var det på tide at fjerne i hvert fald bopælspligten. I øvrigt er det jo fremgået af pressen, at de forskellige tjenestemænd er ganske utilfredse med at bo i disse ejendomme. Og vi kunne hurtigt få dem brugt til andet formål og helst sælge dem.

Jeg synes kort sagt, at Folketinget, efter at regeringen har besvaret denne forespørgsel, står med endnu flere ubesvarede spørgsmål, end da debatten startede. Det kan regeringen ikke være bekendt, og derfor må det nu være op til Folketingets partier med baggrund i regeringens redegørelse at debattere, om det ikke er på tide, at vi får gjort op med den vilkårlige administration og udlejningsvirksomhed. Den har nu foregået i årevis.

Skattekysterne er dem, der har betalt gildet, for at nogle andre har kunnet få helt urimeligt favo-

rable lejevilkår og huslejer, som ikke er forundt andre danskere.

Jeg håber, at de partier her i Folketinget, som plejer at tale lejernes sag, indtager den holdning, at man ikke for offentlige midler skal favorisere en særlig gruppe lejere med særlig favorable lejevilkår og med særlig lave huslejer og lade almindelige lejere med høje huslejer betale for dette gennem deres skatter.

Jeg håber også, at Folketingets partier seriøst vil debattere, hvordan man kan få en ny struktur i Slots- og Ejendomsstyrelsen, en struktur, der sikrer, at den vildt vest-ejendomsforvaltning, der har hersket i de sidste mange år, slutter, og hvor Slots- og Ejendomsstyrelsen koncentrerer sig om sin kernevirkning, som rapporterne foreslår.

Jeg håber, at Folketingets flertal vil tage afstand fra, at staten skal eje boliger og være boligudlejer, hvor det ikke er nødvendigt af tjenestegrunde.

Det burde være selvfølgelig, at Slots- og Ejendomsstyrelsens arbejdsopgaver blev indskrænket til det, som rapporterne peger på, nemlig deres kerneområder. Sådan ser det ikke ud til at blive. Disse områder skulle enten nedlægges eller privatiseres.

Disse problemer kan Folketinget heller ikke være tjent med ikke bliver løst her og nu. Vi kan ikke være tjent med at skulle vente i et helt år.

Når man ser boligministerens svar til statsrevisorerne, spørger man sig selv: Hvad mon statsrevisorerne har tænkt om kvaliteten af det svar? Det er skrevet på et niveau, hvor man skulle tro, at boligministeren skulle optræde i en stilekonkurrence i grundskolen.

Fremskridtspartiet håber sammen med de andre partier bag forespørgslen, at Folketingets partier nu seriøst vil debattere emnerne. Når regeringen ikke selv vil, må Folketingets partier finde ud af at fortælle regeringen, hvordan Folketinget mener, problemerne skal løses, for regeringen har med den redegørelse, den har givet, både nu og tidligere vist, at den hverken evner eller har viljen til at få gjort nogen ende på det kaos og det roderi, der har hersket på dette område.

#### **Sonja Mikkelsen (S):**

Jeg tror ikke, jeg afslører noget overraskende ved at sige, at jeg overhovedet ikke er enig i de konklusioner, som forespørgeren her drager. Og jeg skal allerede på nuværende tidspunkt bringe et forslag til dagsorden ind i debatten, bl.a. om

Socialdemokratiets stillingtagen til den forespørgsel, som vi har her i dag.

Jeg skal derfor på vegne af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne fremsætte følgende:

#### **Forslag om motiveret dagsorden**

»Folketinget tager statsministerens og boligministerens redegørelse om statens forvaltning og administration af den nuværende ejendomsportefølje til efterretning.

Folketinget forudsætter herved, at der ved udledning ikke tages usaglige hensyn, og at boligministeren udarbejder fælles vejledende retningslinjer for den fremtidige administration. Ligeledes forudsættes det, at lejefastsættelsen for almindelige lejeboliger følger de på området gældende lovbestemmelser om lejeregulering m.v.

Med hensyn til Slots- og Ejendomsstyrelsen har Folketinget med tilfredshed konstateret, at boligministeren har taget en række initiativer med henblik på at rette op på de forhold, som kritiseres i statsrevisorernes beretning.

Idet Folketinget opfordrer boligministeren til i næste folketingssamling at fremsende en redegørelse til Folketinget om Slots- og Ejendomsstyrelsens fremtidige forretningsområde på baggrund af det arbejde, som er sat i gang vedrørende dette, og som skal afsluttes i sommeren 1996, går Tinget herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 16).

Det er et dagsordensforslag, som jeg herefter skal begrunde nærmere, og som jeg derefter håber kan vinde bred tilslutning hos Folketingets partier.

Først skal jeg kommentere det, der står om boligministerens initiativer over for Slots- og Ejendomsstyrelsen. Statsrevisorernes beretning om styrelsen er fulgt op af boligministeren med en række initiativer. For det første har boligministeren haft to eksterne konsulentfirmaer til at vurdere forskellige spørgsmål vedrørende styrelsens arbejdsområder og dets organisation. Yderligere har boligministeren haft et embedsmandsudvalg til at se på Slots- og Ejendomsstyrelsens virksomhed. På den baggrund har boligministeren truffet en række beslutninger, der tager sigte på varigt at rette op på de forhold, der er kritiseret af statsrevisorerne – beslutning-

ger, der er baseret på konsulenternes og embedsmændenes anbefalinger.

Ledelsesmæssigt er der skiftet ud i toppen af styrelsen, og første opgave for den nye direktør er udstukket: udarbejdelsen af et oplæg til, hvad der i fremtiden skal være styrelsens forretningsområde.

Boligministeren har desuden i 1994 besluttet at etablere en venteliste til lejeboliger administreret af Slots- og Ejendomsstyrelsen, som ikke er tjenesteboliger eller på anden måde tilknyttet et ansættelsesforhold. Dermed er al tvivl om usaglige hensyn ved udlejningen ude af billedet.

Denne konsekvente opfølgning af statsrevisorernes kritik og af forslag fra konsulenter og embedsmænd om at rette op på forholdene finder vi i Socialdemokratiet er tilfredsstillende. Samtidig har vi en naturlig interesse for det næste skridt i processen og foreslår derfor i dagsordenen, at Folketinget opfordrer regeringen til at redegøre for, hvilke konklusioner der kommer ud af arbejdet med Slots- og Ejendomsstyrelsens fremtidige forretningsområde.

Jeg skal herefter vende mig til spørgsmålet om hele statens ejendomsportefølje. Statens ejendomsbesiddelser skal bruges til at sikre, at staten kan løse sine opgaver på en hensigtsmæssig måde. Det kan være bevarelsen af kulturarven, plads til administrationen, nærhed til løsning af opgaver i landskabet, rum til forskning og uddannelse osv. Derfor bør det efter Socialdemokratiets opfattelse også være behovet, formålet, der er styrende for, hvem der forvalter ejendommene, altså decentralt hos de enkelte ministerier, styrelser eller institutioner.

At den overordnede opfattelse har den følge, at enkelte almindelige lejeboliger og erhvervslejemaal udlejes fra forskellige ministerier, rokker ikke ved den opfattelse, og vi tager derfor statsministerens og boligministerens redegørelse om statens forvaltning og administration til efterretning.

Særlig lægger vi i Socialdemokratiet vægt på, at der ikke tages usaglige hensyn ved udlejning, og at lejefastsættelsen for lejeboligerne følger lejelovens bestemmelser og bestemmelserne, der følger af boligreguleringsloven.

Lidt spøgefuldt vil jeg gerne understrege, at vi i Socialdemokratiet har en forventning om, at staten administrerer klart inden for lovens rammer og ikke tager ved lære af visse private grundejere, der bruger alle midler til at skaffe sig højere huslejer med den risiko, at lejerne klatrer til huslejenævnet. Staten indklaget for et

huslejenævnet vil bestemt ikke pynte, men det har jeg nu heller ikke mistænkt boligministeren eller nogen anden minister for at gå efter.

Da der nu er tale om decentral administration af statens ejendomme, fordi det er det mest hensigtsmæssige i det daglige, og fordi vi har en forholdsvis kompliceret lejeregulering, vil det være godt, om boligministeren stiller sit ministeriums ekspertise til rådighed for de øvrige ministerier, så de ikke selv behøver at dykke ned i alle regler og paragraffer om huslejefastsættelse. Derfor står det i regeringspartiernes dagsordensforslag, at vi forudsætter, at boligministeren udarbejder fælles vejledende retningslinjer, som de forskellige ministerier kan bruge som udgangspunkt for deres administration.

På den baggrund skal jeg anbefale Folketingets partier at stemme for den af regeringspartierne stillede dagsorden.

**Anden næstformand (Henning Grove):**

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

**Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg synes, det er et fornuftigt forslag til dagsorden, som er fremsat her, og at det kan være et godt udgangspunkt for debatten. Jeg er glad for, at fru Sonja Mikkelsen så klart understregede, at der ikke må finde en udlejning sted efter usaglige hensyn.

Fru Kirsten Jacobsen nævnedes for lidt siden, at dette her ville lægge op til, at der også fremover ville komme den ene sag efter den anden. Det er jo det, vi skal undgå, og det lå jo også i fru Sonja Mikkelsens melding, at vi skal undgå det.

Derfor vil jeg blot bede forslagsstillerne til denne dagsorden præcisere, at når der står vejledende retningslinjer i dagsordenen, så betyder det ikke, som fru Kirsten Jacobsen antydede, at den enkelte minister kunne vælge at lægge usaglige hensyn til grund, men det betyder tværtimod, at der nu bliver klare regler, som baserer sig f.eks. på den venteliste, som fru Sonja Mikkelsen omtalte, vedrørende Boligministeriets område. Jeg vil gerne bede om, at vi får bekræftet, at der i ordet »vejledende« ikke ligger noget smuthul til at føre usaglige hensyn ind i det.

**Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):**

På baggrund af hr. Keld Albrechtsens spørgsmål finder jeg anledning til at klargøre, at der er tre ord: fælles vejledende retningslinjer. Og man skal lægge trykket på *fælles* og *retningslinjer*.

Der kan være enkelttilfælde, hvor der ligger nogle aftaler fra gammel tid, som først skal afklares. Men det, som vi arbejder på – og man kan se, hvad vi har gjort i Slots- og Ejendomsstyrelsen – er ventelister, fælles retningslinjer efter lejeloven, og det er det, der kommer til at stå i den fremtidige udsendelse fra vores side sammen med Finansministeriet.

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Uanset hvad boligministeren siger, er det jo sådan – og det har statsministeren jo givet os svaret på – at administrationen fortsat skal ligge decentralt. Det er stadig den enkelte minister, der bestemmer, hvad og hvem der skal lejes ud til. Og et ord som usaglige hensyn vil selvfølgelig opfattes forskelligt af regeringens forskellige ministre, medmindre man meget klart definerer, hvad usaglige hensyn er. Det har vi spurgt om statsministeren ville gøre, bl.a. ved at tage højde for, at man ikke kan leje ud til ansatte, tidligere ansatte eller disses familier, som miljøministeren har gjort. Det ville statsministeren ikke.

Men må jeg ikke gøre fru Sonja Mikkelsen opmærksom på, at selv om man skal holde sig inden for lejelovens rammer, er det jo ikke nødvendigt – som man gør under Kulturministeriets ansvarsområde – at lade være med at regulere huslejer. Her er en fra 1988, der ikke har været reguleret siden 1988. Det er centralt beliggende ejendomme i det centrale København til lejere på 2.129 m<sup>2</sup> – 1.000 kr. pr. måned for 57 m<sup>2</sup> osv. osv.

Det er heller ikke en tilfældighed, når man ser på, om det er tjenesteboliger eller udlejningsboliger, at man på alle listerne vil kunne se, at selv om det er almindelige udlejningslejligheder, så er det en assistent i omstillingen, der har den, det er en bibliotekaransat i ministeriet, det er en overkonservator, det er en gartner, det er en konservator, det er en cand.phil., det er en museumsassistent, det er en museumsinspektør, det er en museumsinspektør, og man kan fortsætte, man kan fortsætte, man kan fortsætte. Det er ganske almindelige udlejningsboliger, hvor lejlighederne er udlejet til de ansatte og til ingen andre. Der er ikke én almindelig lejer i de lejemål.

(Kort bemærkning).

**Keld Albrechtsen (EL):**

I modsætning til fru Kirsten Jacobsen vil jeg altså lægge til grund, hvad boligministeren har oplyst til Folketinget. Der sker jo det, at vi får en klar tilkendegivelse fra regeringen – sådan har jeg opfattet det – om, at der ligger en sikkerhed med de retningslinjer, der bliver udarbejdet, for, at der ikke vil foregå udlejning efter usaglige hensyn. Der kan være nogle aftaler, som er indgået, og som staten derfor er nødt til at overholde. Det vil Enhedslisten naturligvis ikke gøre indsigelser imod, for de indgåede aftaler skal jo overholdes. Man kunne ønske, at det var et princip, der også kom til at gælde i den private udlejningssektor, men det er ikke den, der er til debat her.

Men på den baggrund kan jeg sige, at vi finder, at den tilkendegivelse, der er kommet fra regeringen, er klar, og at vi forudsætter, at der med vedtagelsen af denne dagsorden er sikret, at der ikke fremover sker nogen udlejning efter usaglige hensyn.

106

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Jeg er vældig glad for hr. Keld Albrechtsens boren i det her spørgsmål. Så kunne det jo være, at vi nu kunne få afklaret, hvad usaglige hensyn er, så vi ikke skal have en debat om det engang.

Vil det være usaglige hensyn, hvis man lejer ud til ansatte, tidligere ansatte eller deres familie? Vil det være usaglige hensyn, hvis man ikke har almindelige ventelister? Vil det være usaglige hensyn, hvis man ikke udlejer boligerne enten efter boligreguleringslovens bestemmelse eller efter vurderinger til markedsleje?

**Pia Larsen (V):**

Venstre har været medinitiativtager til denne forespørgsel til statsministeren og boligministeren, fordi vi gennem længere tid har været vidne til en lang række eksempler på dårlig og økonomisk direkte uansvarlig administration og forvaltning af statens ejendomme.

Et af de særlig utiltalende områder er den prisfastsættelse eller mangel på samme, der foregår i forbindelse med udlejning af statens lejeboliger til private.

Ved kontakt til Københavns huslejenævn kan man få oplyst, at huslejer fra 200 kr. til 1.100 kr. pr. m<sup>2</sup> pr. år godkendes. Dette spektrum bevæger sig fra det ydre Nørrebro uden opvarmning, eget bad, toilet og varmt vand til de bedste lejligheder i Københavns centrum.

Netop i den mest centrale del af København administrerer Slots- og Ejendomsstyrelsen en del ejendomme. Det er besynderligt og bemærkelsesværdigt, at lejen i alle disse boliger ligger nede omkring 200 kr. pr. m<sup>2</sup> pr. år.

Dette er dog ikke kun et problem i Slots- og Ejendomsstyrelsen, men noget, der gennemsyner hele statens ejendomsadministration. Således har DSB blandt andet flere lejligheder i Skodsborgparken nord for København med udsigt over Øresund på cirka 87 m<sup>2</sup> til den nette sum af 1.000 kr. pr. måned. Kulturministeriet lejer gladeligt ud til Dansk Byplanlaboratorium i Peder Skrams Gade til den fyrstelige sum af 6 kr. og 50 øre pr. m<sup>2</sup>.

Der er mange flere skræmmende eksempler, der illustrerer, at staten via diverse ministerier og Slots- og Ejendomsstyrelsen enten har skabt en nem, men umoralsk måde at belønne ansatte, tidligere ansatte eller vennerne på, eller at man simpelt hen ikke forstår at forvalte skatteyderbetalte midler på forsvarlig vis. Jeg ved snart ikke, hvad der er værst.

Også statsrevisorerne har fundet det nødvendigt at interessere sig for dette. Under henvisning til rigsrevisorernes beretning har statsrevisorerne således udbedt sig en forklaring på, hvorfor Slots- og Ejendomsstyrelsen er i besiddelse af så mange udlejningsejendomme. Boligministerens svar er en børnehaveklasseelev værdigt. Således mente man i Boligministeriet under henvisning til såkaldt uvildige ejendoms-mægleres skøn, at en lejlighed i Nybrogade i det indre København på 90 m<sup>2</sup>, der var renoveret i henhold til fredningsloven, kun vil kunne indbringe ca. 250.000 kr.

Enhver, der har prøvet at handle lejlighed i København K eller blot nærlæser boligsiderne i søndagsaviserne, ved, at man ikke engang kan få en etværelseslejlighed til den pris. I andre tilfælde mente man ikke, at det var ønskeligt at sælge.

Hvis ønsker og interesser er det, man tilgodeser? Det må statsministeren kunne svare på.

Det kunne også være rart fra Folketingets talerstol at høre boligministerens eller statsministerens mening om, hvorvidt det er statens opgave at drive udlejningsvirksomhed, om det er rimeligt, at skatteyderne skal betale skjult boligstøtte til dele af centraladministrationens ansatte. Hvis svaret er ja, udbedes en forklaring på hvorfor.

Det lader dog til, at miljøministeren har erkendt problemerne. Således har ministeren

dekreteret, at fra nu af skal Miljøministeriets ejendomme prisfastsættes i overensstemmelse med markedsværdien, således at ingen fremover vil kunne beskylde dette ministerium for at udøve nepotisme og/eller økonomisk uansvarlig adfærd – i hvert fald vedrørende ministeriets ejendomme.

Hvorfor har regeringen ikke en fælles, ensartet holdning til dette spørgsmål? Hvorfor er det kun miljøministeren, der forstår problemets omfang og alvor? Vil statsministeren venligst forklare dette?

Kunne statsministeren ikke også give Folketinget en forklaring på, hvorfor der ikke er en ensartet praksis ved udlejning af erhvervslokaler med hensyn til opkrævning af moms? Dette er jo direkte konkurrenceforvridende.

Denne mildt sagt sløse og vilkårlige holdning til forvaltningen af skatteydernes penge er ligeledes symptomatisk for hele håndteringen af rodet i Slots- og Ejendomsstyrelsen, for det er jo ikke kun med hensyn til udlejningsejendomme, at man ikke tager tyren ved hornene, erkender sløseriet og får ryddet op.

Hele strukturen i Slots- og Ejendomsstyrelsen har længe været til debat, og kritikken fremstår krystalklart som stjerner på en frostklar nattehimmel – bl.a. to konsulentrapporter fra henholdsvis Mercuri Urval og Ernest & Young beskæftiger sig med dette. Ikke alene anbefaler rapporterne, at man frasælger lejeboligerne, også andre servicefunktioner bør udskilles til private: vagt, rengøring, el, VVS, energi og telefoni, hvor der ikke er noget som helst, hverken økonomisk eller kompetencemæssigt, der taler for at beholde disse ydelser i Slots- og Ejendomsstyrelsens eller andet offentligt regi. Venstre ønsker en privatisering og hermed effektivisering af disse servicefunktioner.

Boligministeren har tidligere nævnt ordene ro og kontinuitet, altså kodeord for ikke at ændre en tøddel. Processen vedrørende ansættelse af den nye direktør er et eksempel på denne handlingslammethed. Folketinget, Rigsrevisionen og statsrevisorerne har som tidligere nævnt været stærkt interesserede i processen vedrørende Slots- og Ejendomsstyrelsens udvikling. Derfor virker det ejendommeligt, at en ny direktør udnævnes 3 dage før et samråd om udviklingen i Slots- og Ejendomsstyrelsen, specielt når boligministeren i en pressemeddelelse den 4. september sagde, at direktørens ledelsesprofil skulle afspejle den handlingsplan, man havde valgt, altså med andre ord, der skulle først laves



en handlingsplan, og dernæst skulle der findes en ny direktør.

Folketingets mening om udviklingstendensen i den statslige administration forekommer åbenbart regeringen irrelevant. Eller måske var der indgået en aftale om, at man skulle gøre en ministerkollega en tjeneste, og derfor kunne man ikke risikere forstyrrende meldinger fra et eventuelt folketingsflertal i forbindelse med samrådet.

Jeg vil gerne for god ordens skyld understrege, at der fra Venstres side ikke er tale om nogen forudfattet kritik af den nye direktør i Slots- og Ejendomsstyrelsen. Men er det regeringens mening, at der med denne udnævnelse er lagt låg over kritikken fra statsrevisorerne og andre? At dette løser alle problemer? Hele processen bærer præg af, at regeringen endnu en gang opfinder en prygelknabe i form af en enkelt person for at slippe for at tage stilling til det egentlige problem. Dette er efter Venstres opfattelse helt og aldeles uprofessionelt.

For til slut at summere op, så ønsker Venstre en ensartet administration og forvaltning af statens ejendomsportefølje. Vi ønsker, at statens ejendomsportefølje skæres ned, således at staten ikke unødigt optræder som ejendomsbesidder, og vi ønsker en gennemgribende ændring i Slots- og Ejendomsstyrelsens funktion og virke. Slots- og Ejendomsstyrelsen skal kun beskæftige sig med sine kerneområder, således at der gennemføres en række privatiseringer af servicefunktionerne.

Jeg skal slutte af med på Venstres, De Konserverives, Fremskridtspartiets og hr. Jacob Haugegaards vegne at fremsætte følgende:

### Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget pålægger regeringen

- at føre de primære anbefalinger i de to konsulentrapporter fra henholdsvis Mercuri Urval og Ernest & Young om Slots- og Ejendomsstyrelsens fremtidige organisation og forretningsmæssige grundlag ud i livet,
- at udfærdige et regelsæt, hvorefter statens samlede ejendomsportefølje udlejes og administreres på et ensartet sagligt grundlag baseret på, at udlejning sker til markedsleje og på markedsvilkår,
- at sikre at reglerne for udlejning af tjenesteboliger løbende justeres, således at lejen efter individuel vurdering udgør markedslejen,

- at påbegynde frasalg af den del af statens ejendomsportefølje, der ikke i en snæver betydning anvendes til statslige formål.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordenforslag nr. D 17).

**Anden næstformand** (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

**Keld Albrechtsen** (EL):

Nu kommer det egentlige formål med fru Kirsten Jacobsens og de borgerliges fremstød i denne sag jo frem i lyset, nemlig at det handler om, at man vil gennemføre en privatisering.

Det handler jo ikke om at forebygge udlejning efter usaglige hensyn. Nej, det handler om at bane vejen for en privatisering, og det kommer nu rent ud i det dagsordensforslag, der er fremsat. Det vil jeg så vende tilbage til.

Men jeg skal give en kommentar til fru Kirsten Jacobsens besynderlige forslag om, at man skulle bruge boligreguleringslovens bestemmelser. Jeg håber, fru Kirsten Jacobsen er klar over, at boligreguleringsloven har en ordning på det private udlejningsmarked, der sikrer, at udlejeren kan tage alle mulige usaglige hensyn ved udlejningen af de privatejede lejeboliger her i Danmark. Så hvis det på nogen måde skulle være de borgerlige partiers forslag til, hvordan man sikrer en udlejning efter saglige hensyn, så må man sige, at det er fuldstændig hen i vejret. Det vil tværtimod være en blankocheck til regeringen til at fortsætte udlejning efter usaglige hensyn.

Enhedslisten har foreslået, at man brugte de udlejningsregler, som vi har i det almennyttige byggeri. Det ville sikre! Men nu får vi så venteliste og et fastslået princip om, at der ikke sker udlejning efter usaglige hensyn, og det er et langt bedre og langt mere præcist forslag, end hvad de borgerlige har været i stand til at fremlægge i denne sag. De borgerliges fremstød i denne sag er båret af et dybt hykleri og handler ikke om det, som man har ført sig frem med, nemlig udlejning, det handler ganske enkelt om, at man vil bane vejen for en privatisering.

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

Jeg synes, det var et meget interessant indlæg, som fru Pia Larsen havde, og jeg var et meget langt stykke ad vejen ganske enig i den meget voldsomme kritik af den politiske og administrative ledelse af Boligministeriet gennem mange år.

Jeg vil bare tillade mig stiltfærdigt at gøre fru Pia Larsen opmærksom på, at Venstre rent faktisk har bestridt den post i rigtig mange år, og derfor undrer det mig, at den dér voldsomme, aggressive adfærd over for boligministerens nye forslag om, hvordan søren man kan få rettet op på det her, først kommer nu. Den burde jo være kommet i midten af 1980'erne, for problemet har jo eksisteret i årevis.

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Til hr. Keld Albrechtsen: Skal vi ikke holde hykleriet dér, hvor hykleriet kan bære? Hr. Keld Albrechtsen ved lige så godt som andre, at forud for den her forespørgselsdebat blev hr. Keld Albrechtsens parti spurgt om at være medfore-spørger, og der medfulgte et brev, hvor man, hvis man kunne få et flertal, gav udtryk for, at man selvfølgelig var parat til at nøjes med at lave dagsorden om ensartede regler og udlejning osv., og hvor man slet ikke omtalte privatisering.

Men det er jo klart, at når SF og Enhedslisten så sælger lejerne bare for at komme over og få flertal med regeringen om en intetsigende dagsorden, vil de partier, der er tilbage, og som har den holdning, at staten ikke for offentlige penge skal rende rundt og lave det, alle andre kan gøre, ja, så vil vi selvfølgelig give udtryk for de synspunkter. Men ellers, og det ved hr. Keld Albrechtsen, var der vilje til at have prøvet på at få et flertal, hvor også hr. Keld Albrechtsen og SF indgik i. Det ved hr. Keld Albrechtsen godt.

(Kort bemærkning).

**Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg har nu den opfattelse, og det fremgår jo også af det brev, som fru Kirsten Jacobsen omtaler, at sigtet fra de borgerlige forespørgeres side med dette her hele tiden har været at fremkalde en debat om privatisering inden for bl.a. Slots- og Ejendomsstyrelsen.

Når vi så kommer til spørgsmålet om, hvorvidt der kunne have været lavet en dagsorden, som alene handlede om saglig udlejning, så vil

jeg sige, at det bud, som de borgerlige er kommet med, nemlig at man skulle bruge de bestemmelser, som gælder på det private udlejningsmarked, ikke er et sagligt bud, for på det private udlejningsmarked gælder, at nepotisme er tilladt, at udlejeren kan udleje efter de principper, han vil, og det løser jo ingenting. Det er jo faktisk det samme som at lægge op til, at det, der er foregået i fortiden, også vil blive tilladt i fremtiden, nemlig usaglig udlejning.

Og derfor har de borgerlige i denne sag ikke præsteret et bud på en løsning. Så må vi bare konstatere, at det, som regeringspartierne er kommet med, ja, det er et bud på en løsning. Dér får vi nogle retningslinjer. Man bruger bl.a. ventelisteprincippet til at sikre det, og det synes vi er et fremskridt. Så får vi ikke – og det har vi boligministerens ord for – usaglige hensyn ind i udlejningen.

Jeg må bare i al stiltfærdighed gøre opmærksom på, at de borgerlige ikke på dette punkt, som de selv har påstået skulle være debattens formål, har været i stand til at fremsætte et forslag, der kan bruges. Så enkelt er det.

**Anden næstformand (Henning Grove):**

Fru Sonja Mikkelsen for en kort bemærkning og derefter fru Pia Larsen.

(Kort bemærkning).

**Sonja Mikkelsen (S):**

Jeg er ganske enig med den udlægning, som hr. Keld Albrechtsen har af spørgsmålet omkring de usaglige hensyn. Og det er jo meget interessant, hvis fru Kirsten Jacobsen taler på alle forespørgernes vegne i den her sag og med de oplysninger, der er givet her, for hvis det alene handler om – og det er det primære for forespørgerne – at få sikret, at der ikke bliver taget usaglige hensyn i udlejningen, så burde partierne bag forespørgerne jo kunne stemme for den af regeringspartierne foreslåede dagsorden, fordi den lige præcis tager fat på spørgsmålet om usaglige hensyn og samtidig præciserer, at vi forudsætter, der bliver skabt fælles vejledende retningslinjer, som ministerierne kan bruge på den ejendomsmasse, de nu engang udlejer.

Jeg vil faktisk opfordre forespørgerne til endnu en gang at overveje, om ikke Folketinget kunne samles om den dagsorden, regeringspartierne har fremsat.

(Kort bemærkning).

**Pia Larsen (V):**

Jeg kan da kun glæde mig over, at den væsentligste indvending, hr. Keld Albrechtsen har mod vores dagsordensforslag, tilsyneladende er ordet »privatisering«, og jeg havde også ventet, at Enhedslisten ville angribe Venstre for de sædvanlige ideologiske fraser og brugen af ordet.

Men sådan er det altså ikke. Vores anbefaling af, at der skal foretages en privatisering, bygger på de to konsulentrapporter, der er brugt formuer på at få udarbejdet. De giver nogle meget saglige argumenter for, hvorfor der skal privatiseres, så det har intet med ideologi at gøre, og derfor ville der heller ikke ske noget ved, at hr. Keld Albrechtsen og hans parti stemte for vores dagsorden.

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Nu er der sådan set ikke noget mærkeligt i, at en formand for en almennyttig boligforening ikke kan lide reglerne for det private område. Men hr. Keld Albrechtsen skal huske, at de private udlejere udlejer til hvem de vil og for deres egne penge, og det er deres egne penge, det går ud over, hvorimod staten udlejer på samtlige borgernes vegne. Vi vil sikre, at de saglige hensyn bliver lagt til grund ved at udstede et forbud mod nepotisme. Det er stærkere end bare at sige, at man ikke vil acceptere usaglige hensyn, og så lade hver enkelt minister og hver enkelt styrelseschef finde ud af, hvad det i grunden er for noget.

Og når hr. Keld Albrechtsen henviser til, at det er så meget bedre i den almennyttige sektor, skal jeg ikke trætte Tinget med alle de debatter, vi har haft om skandalerne dér, men blot henvise til den lange række af rapporter, som vi endnu ikke har set enden på.

**John Vinther (KF):**

Slots- og Ejendomsstyrelsens forvaltning har været præget af manglende styring samt rod og lemfældighed. Ordene er ikke mine, de er taget fra den kritik, statsrevisorerne har rettet mod Slots- og Ejendomsstyrelsen. Statsrevisorernes beretning er ikke velegnet som godnatlæsning for mindreårige, for den er ganske enkelt rystende læsning.

Statsrevisorernes beretning og de to konsulentrapporter, der er udarbejdet, tegner et billede af en forvaltning med ledelsesmæssigt og orga-

nisatorisk rod, hvor den økonomiske styring – eller rettere mangelen på samme – har været så rodet og uigennemsigtig, at statsrevisorerne ikke tør udelukke, at bevillinger, som er afsat til vedligeholdelse af statens ejendomme, er anvendt til andre og i denne sammenhæng ulovlige formål. Det er mildt sagt ikke en forvaltning, der er i overensstemmelse med god forvaltningsskik, og det tjener bestemt ikke centraladministrationen til ære, at usaglige hensyn har spillet med i vurderingerne.

Men nu skal hele aben ikke sidde på boligministerens skuldre, for det tror jeg bestemt ikke, der er noget sagligt grundlag for. Har man fulgt med i den mediemæssige dækning i løbet af sommeren og det tidlige efterår, tegner der sig et billede af, at også den udlejning, der har fundet sted i andre ministeriers regi, har været præget af nepotisme, rod og tilfældigheder. Vi er blevet præsenteret for udlejning til ansatte til så små huslejer, at jeg tror, alle danskere ville være lykkelige for at kunne få noget at bo i til den pris. Vi er blevet præsenteret for, at der i forskellige ministeriers regi er udlejet erhvervslejemål, nogle gange med moms og nogle gange uden moms. Vi er blevet præsenteret for, at det i nogle sammenhænge kan være meget let at få en billig lejlighed, hvis man er ansat hos eller er gode venner med dem, der bestyrer listerne over, hvem der skal have en lejlighed. Alt i alt tegner der sig et billede af nepotisme, rod og tilfældighed i forvaltningens fordeling og administration af statens samlede ejendomsportefølje.

Statsrevisorerne stiller i beretningen det berettigede spørgsmål, hvorfor Slots- og Ejendomsstyrelsen dog har så gevaldig mange ejendomme, som tilfældet er, og svaret blæser mildt sagt i vinden. Der skal ikke være nogen tvivl om, at det er Det Konservative Folkepartis holdning, at det ikke skal være statens opgave at være ejendomsbesidder og udlejer i et omfang, der overstiger statens eget behov for lokaliteter. Derfor er det vores opfattelse, at der skal påbegyndes et frasalg af den del af ejendomsporteføljen, staten ikke selv har behov for.

Fru Sonja Mikkelsen har på regeringspartiernes vegne fremsat en dagsorden, der klart indikerer, at regeringen ikke har tænkt sig at gøre ret meget konkret ved de forhold, der er rettet kritik imod. Man tager ganske enkelt statsministerens og boligministerens redegørelser til efterretning, og de redegørelser indeholder mildt sagt ikke meget konkret. Man konstaterer med tilfredshed, at boligministeren har taget en

række konkrete initiativer med det formål at rette op på de kritisable forhold. Men man kunne spørge: Hvilke initiativer? På nuværende tidspunkt er der vel ikke gjort meget andet end at udskifte direktøren for Slots- og Ejendomsstyrelsen. Regeringspartierne dagsorden kan ikke opfattes som andet og mere end en sylte-dagsorden. De berettiget kritiserede forhold skal åbenbart ikke afklares hurtigt, det kan vente til næste folketingssamling, efter at vi har haft en redegørelsesdebat her i salen.

Men en række af de løsninger, som skal til for at dæmme op for forholdene, står faktisk lige for. Det burde være temmelig åbenlyst, at administrationen og forvaltningen af statens samlede ejendomsportefølje naturligvis skal ske på et ensartet grundlag. Uanset om udlejningen foregår i Kulturministeriets, Justitsministeriets eller Boligministeriets regi, skal lejefastsættelsen, momsspørgsmålet og udlejningspolitikken selvfølgelig ske på samme regelgrundlag. Det er temmelig logisk og indlysende, og der er ærlig talt ikke mange undskyldninger – i hvert fald ingen saglige – for at udsætte beslutningen herom.

Specielt vedrørende Slots- og Ejendomsstyrelsens fremtidige forretningsområde er det mig en sand gåde, hvorfor iværksættelsen af de åbenlyst rigtige og nødvendige tiltag absolut skal afvente en redegørelse i næste folketingssamling. Det forholder sig jo ikke sådan, at regeringen ligefrem starter på bar bund og først nu skal til at analysere problemet og de mulige løsningsmodeller, tværtimod. De to rapporter, der er udarbejdet af henholdsvis Ernest & Young og Mercuri Urval, peger jo temmelig entydigt på, hvilke problemer der er, og også temmelig entydigt på, hvad der skal til for at løse dem. Man skal vist have særlige læsekundskaber for at komme til et andet resultat, end at den model, der peges på, er den såkaldte fokuseringsmodel – eller sagt på det dansk, de fleste af os taler og forstår: Slots- og Ejendomsstyrelsen skal koncentrere sig om kerneområderne i Slots- og Ejendomsstyrelsens regi, dvs. ejendomsadministration, drift af slotte og haver og bygherrerådgivning. De konkurrenceudsatte ydelser som f.eks. vagt, rengøring, VVS, el og energi kan Slots- og Ejendomsstyrelsen ikke begå sig på, og dem skal den derfor holde sig væk fra. Den bedste forretningsmæssige løsning er altså at lade Slots- og Ejendomsstyrelsen koncentrere sig om kerneområderne og overlade til andre at løse de sekundære opgaver.

Når regeringen tilsyneladende ønsker at sylte sagen, skyldes det måske, at den løsning, som Ernest & Young temmelig entydigt peger på, er politisk uacceptabel, i hvert fald for det største af regeringspartierne. Det er nemlig både nærliggende og bedst rent forretningsmæssigt at lade udskillelsen af de sekundære opgaver ske i form af udlicitering, altså privatisering, og det er måske her, hunden ligger begravet, for det ønsker boligministeren ikke.

Lad mig opsummere med at sige, at Det Konservative Folkeparti ønsker, at udlejning, administration og forvaltning af statens samlede ejendomsportefølje skal ske efter ensartede regler. Det er vores ønske, at staten ikke skal være ejendomsbesidder og udlejer ud over det omfang, der er nødvendigt for at tilgodese statens eget behov for lokaliteter, og endelig er det vort ønske, at de primære anbefalinger, der er indeholdt i de to konsulentrapporter – herunder især udlicitering af Slots- og Ejendomsstyrelsens sekundære opgaver – føres ud i livet så hurtigt som overhovedet muligt. Vi kan ikke se noget som helst behov for at afvente en redegørelse i næste folketingssamling, og det er naturligvis baggrunden for, at Det Konservative Folkeparti sammen med Venstre, Fremskridtspartiet og hr. Jacob Haugaard har fremsat en dagsorden i dag.

#### Villy Søvnal (SF):

Jeg vil godt som udgangspunkt give udtryk for, at det er fantastisk og forargeligt, at forholdene i Slots- og Ejendomsstyrelsen har fået lov til at udvikle sig til det punkt, der i sommer gav anledning til en velfortjent offentlig kritik og en særdeles kritisk rapport fra statsrevisorerne. Det er fantastisk, forargeligt og forunderligt, at ingen greb ind – hverken fra administrativ eller politisk side – over for de forhold, der herskede.

Jeg skal blot fremdrage nogle få punkter i statsrevisorerne bemærkninger. Statsrevisorerne kritiserer skarpt Slots- og Ejendomsstyrelsens mangelfulde forvaltning. Styrelsens økonomiforvaltning har været præget af mangelfuld styring samt rod og lemfældighed, og skarpere kan en generel kritik vist ikke formuleres.

Men dermed er det ikke slut. Økonomidispositionerne har været uigennemskuelige, fordi de forskellige dispositioner ikke har været adskilt og derfor ikke er overskuelige, men har virket som forbundne kar. Statsrevisorerne fortsætter:

»Den manglende omstilling og tilpasning af Styrelsen og de betydelige samarbejdsproble-

mer tyder på manglende målrettethed og ansvarsfølelse hos både enkeltpersoner og organisationer, men især hos ledelsen. I 1994 har der været iværksat nye og væsentlige tiltag til forbedringer, men det er åbenbart, at de nødvendige positive resultater kun kan opnås, hvis ledelsen spiller en ganske anderledes aktiv rolle.»

Sådan siges det – blot for historieskrivningens skyld – og jeg kan love, at SF til fulde deler forargelsen over den fuldstændige mangel på styring, ansvar og ledelse, vi har været vidne til.

Det, der er vigtigt i dag – det er det, forespørgslen drejer sig om, og det fremgår også af ordlyden af forespørgslen – er at vende sig mod nutiden og fremtiden og spørge, om de initiativer, der er sat i værk, og som vil blive sat i værk, er tilstrækkelige til at rydde op. Hvad er der rent faktisk sket, foretaget og ændret ved de kritisable forhold, der er påpeget?

Det ene forhold er selve økonomiforvaltningen, altså vedrørende manglende styring, rod og lemfældighed. Her er der efter SF's opfattelse taget en række skridt for at sikre overskueligheden og rydde op. Der er ligeledes taget skridt til at rette op på de ledelsesmæssige svigt, idet der f.eks. er ansat en ny direktør, og vedrørende kritikken af de meget billige lejeboliger er der taget skridt til at sikre, at lejefastsættelsen følger de gældende lovbestemmelser om lejeregulering, der findes på området.

For SF er det afgørende at få ryddet op i denne sag, og derfor stemmer vi dag for den dagsorden, der tager redegørelsen til efterretning, forudsætter, at der ved udlejning ikke tages usaglige hensyn, og konstaterer, at Boligministeriet har foretaget en række skridt for at rette op på de kritisable forhold. Vi vil godt være sikre på, at historien ikke gentager sig, og derfor indgår det også i dagsordenen, at vi i næste folketingssamling skal have en redegørelse om Slots- og Ejendomsstyrelsen. Jeg vil godt bede om ministerens tilkendegivelse af, at det bliver en redegørelse, der gør status over alle de kritisable forhold, der er påpeget af statsrevisorerne.

Jeg gentager: Vi vil godt have en redegørelse, der med sikkerhed giver svar på alle de af statsrevisorerne påpegede kritisable forhold. Får vi den, skal jeg tilkendegive, at vi kan støtte den af regeringen fremsatte dagsorden, og jeg kan også tilkendegive, at vi ikke kan støtte de borgerlige partiers dagsorden af den grund, at SF jo ikke er det store privatiseringsparti her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Jeg skal ikke gentage, at punktet om privatisering ikke er det, der kommer til at betyde, at SF ikke kan støtte den dagsorden, som er fremsat af Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet. Det ved hr. Søvnald også godt, for det stod ikke i brevet til hr. Søvnald, det er kun en principiel opfattelse, jeg selv har.

Men jeg må sige til hr. Søvnald, at jeg tager faktisk hr. Søvnalds indlæg ganske alvorligt og positivt – forstået på den måde, at hvis vi ikke får andet ud af debatten i dag end den intet-sigende dagsorden, som fægter lidt med armerne, kan vi være sikre på, at hvis den redegørelse, som kommer fra boligministeren om senest et år, ikke er tilfredsstillende og giver tilfredsstillende svar på alt, vil SF og hr. Søvnald være parat til at stemme for en dagsorden, der sikrer, at der senest til den tid bliver bragt orden i tingene.

(Kort bemærkning).

**Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg skal blot gøre opmærksom på, at nu gentager fru Kirsten Jacobsen sin fejlagtige udlægning af forløbet af denne sag.

Det er således, at SF og Enhedslisten modtog et brev, og der kunne naturligvis være udarbejdet en dagsorden om saglig ejendomsudlejning med tilslutning fra alle partierne i Folketinget, også fru Kirsten Jacobsens parti. Men det havde forudsat, at de borgerlige havde været i stand til at fremlægge et konkret forslag med et bud på, hvordan det kunne ske, og dette konkrete forslag er aldrig kommet. Man har blot henvist til boligreguleringsloven, som notorisk ikke kan bruges, fordi den går ud på at tillade udlejning efter usaglige hensyn.

Jeg bliver nødt til at gentage det, når fru Kirsten Jacobsen bliver ved med at gentage sine påstande om SF's og Enhedslistens manglende vilje til at løse dette problem. Vi har bare konstateret, at regeringspartierne er fremkommet med et forslag, som netop tager stilling til problemet og sikrer, at der ikke fremover vil kunne ske udlejning efter usaglige hensyn.

**Jørgen Estrup (RV):**

Da Slots- og Ejendomsstyrelsen blev oprettet i 1990, var det en fornuftig idé. Der var brug for systematisering, der var brug for styring, og der var gode intentioner om en fornuftig samling af aktiviteterne på dette område.

Men noget gik unægtelig rivende galt. Rigsrevisionens beretning viser det på side efter side. Ledelsens kvalifikation slog ikke til. Der var manglende regelformulering, specielt vedrørende adskillelsen mellem de markedsstyrede og de bevillingsstyrede aktiviteter, og der var ikke – det tror jeg ikke der er nogen tvivl om set i bakspejlet – den opfølgning, der burde have været fra de overordnede, ansvarlige embedsmænds side. Det var der heller ikke fra politisk side, og der er jo flere regeringer, som i fællesskab kan bære det ansvar.

Det, som unægtelig har påkaldt sig mest offentlig interesse, er den lille del af problemstillingen, som vedrører boligudlejning. Der har været et vist element af kulørt forargelse i debatten om boligudlejningen, og det kan jeg godt undvære. Men desværre er der rigeligt grundlag for almindelig harme over det regelsæt, der i en periode gjorde, at man lod boliger, som havde en overordentlig attraktiv placering, indretning og størrelse, udleje for en slik. Mistanken om nepotisme, særfordele og pleje af særinteresser m.m. kunne ikke blot nøjes med at være en mistanke. Den er i rigeligt omfang blevet bekræftet. Der er ikke meget andet at sige til det, end at det simpelt hen ikke kan accepteres, og på Det Radikale Venstres vegne vil jeg gerne understrege, at vi ikke vil være med til sådan noget.

Det, der er brug for, er altså en præcisering af regelsættet, så der ikke er noget at diskutere om: Hvordan skal sådanne boliger udlejes, når staten ejer dem og har brug for at få dem vedligeholdt og indplaceret i en passende sammenhæng? De skal selvfølgelig udlejes på en sådan måde, at man i rimelig grad tager hensyn til den økonomiske markedsvurdering og til de pålæg, man er nødt til i visse sammenhænge at give ansatte om tjenesteboliger. Det skal selvfølgelig først og fremmest ske på en sådan måde, at man er sikker på, at der ikke er usaglige hensyn indblandet.

Denne opstramning af ventelister og andre ting er allerede startet, og det præciseres nu i regeringens dagsorden, at der skal være fælles regler. Det understregede boligministeren også for lidt siden under debatten, og det er vi godt tilfredse med. Men det skal selvfølgelig følges op, og det skal sikres, at det sker på en tilfredsstillende måde, som det også er efterlyst under debatten. Der skal simpelt hen ikke være nogen tvivl om, at den hidtidige praksis er definitivt slut.

### **Keld Albrechtsen (EL):**

Selv om Enhedslisten, som det er fremgået tidligere under debatten, ikke er medforespørgere, hilser vi alligevel denne debat velkommen.

Det er helt klart, at der har været alvorlige problemer, som også hr. Villy Søvnal gjorde opmærksom på, og at der skal tilvejebringes en løsning af disse problemer på to punkter: Dels skal vi have saglige udlejningsregler, dels skal styrelsesforholdene i Slots- og Ejendomsstyrelsen blive således, at vi får en god forvaltning i styrelsen. Det er de to ting, der skal løses, og derfor hilser Enhedslisten forespørgslen velkommen.

Når vi ikke kan gå ind for det borgerlige dagsordensforslag, er det først og fremmest med den begrundelse, at ud over at det ikke indeholder en løsning på problemet med udlejningen, handler det om et privatiseringsfelttog. Der er tale om en ideologisk forespørgsel, hvor målet dels er at få solgt en række boliger, dels at få skåret en del af den offentlige forvaltning af og få den kastet ud på det private marked.

Jeg forestiller mig, at det, man går efter, f.eks. kunne være at få privatiseret rengørings- eller vagtfunktionerne, sådan som man har forsøgt rundt omkring på sygehuse og andre steder, hvor de borgerlige har indflydelse. Jeg vil gerne klart tilkendegive, at det er Enhedslisten dybt og inderligt imod, og vi vil ikke medvirke til det. Det er naturligvis også en af årsagerne til, at vi efter de præciseringer, der er fremkommet under debatten i dag, vil stemme for regeringspartierne dagsorden.

Jeg vil gerne sige et par ord om de konkrete punkter i dagsordenen. Vi er enige i, at det næppe vil være en god idé at foretage en centralisering af administrationen af alle statens ejendomme i ét kontor. Det ville formentlig medføre mere bureaukrati, og det er en bedre løsning som foreslået i regeringspartierne dagsorden, at der i stedet udformes fælles retningslinjer.

Der ligger i det sidste punkt i regeringspartierne dagsorden, at der skal fremkomme en redegørelse til Folketinget, og jeg er enig med hr. Villy Søvnal i, at denne redegørelse naturligvis må indbefatte svarene på kritikpunkterne i de rapporter, der er kommet fra bl.a. statsrevisorerne. Jeg går naturligvis ud fra som en indlysende ting, at en sådan redegørelse besvarer de kritikpunkter, der har været nævnt.

Derudover vil jeg sige, at Enhedslisten ikke er nogen stor beundrer af begrebet kontraktstyrelse, og derfor vil vi fra Enhedslistens side forbe-

holde os ret til at kigge på, hvad der måtte komme af ordninger med hensyn til Slots- og Ejendomsstyrelsen. Vi er enige med boligministeren i, at ordningen naturligvis skal sikre, at der bliver en god forvaltning, men vi er ikke nødvendigvis tilhængere af den model, man kalder kontraktstyrelse – især ikke, hvis den indeholder elementer, som kommer til at minde for meget om den form for løndifferentiering og lign., som finder sted i den private sektor og er en uhensigtsmæssig ledelsesform. Men vi betragter det altså ikke som noget, der ligger i dagsordenen, men som noget, der vil komme en redegørelse til Folketinget om til efteråret, og derfor kan vi godt støtte formuleringen.

Jeg vil sluttelig sige, at det i virkeligheden er en meget principiel debat, fordi der sker et sammenstød mellem to forskellige holdninger til, hvordan vi bedst løser problemerne i samfundet, om det skal være den borgerlige privatiseringsmodel, der skal være fremherskende. Derfor er jeg utrolig glad for, at der i dag kan etableres et flertal her i Folketinget, som ganske klart og utvetydigt siger nej til den borgerlige privatiseringsmodel. Vi ved jo alle sammen godt, hvilke konsekvenser den ville have. Hvis man begynder at skære dele af styrelserne af og smide dem ud på det private marked, vil det f.eks. medføre angreb på løn- og arbejdsforholdene inden for de pågældende områder. Det vil måske medføre, at mennesker, som er ansat på ordentlige vilkår, enten pludselig mister deres arbejde eller kommer til at arbejde under dårlige betingelser.

I den forbindelse vil jeg godt sige, at jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at hr. Jacob Haugaard benytter en sådan debat om et sammenstød mellem to principielt meget forskellige grundholdninger til at tilkendegive, hvilken af de to grundholdninger han går ind for. Det kan godt skuffe mig lidt, men det må vi jo tage til efterretning.

#### **Hans Erik Hillerup-Jensen (CD):**

CD kan tilslutte sig statsministerens og boligministerens udtalelser i sagen.

Det forekommer ærlig talt ikke særlig hensigtsmæssigt, hvis en ejendomsmasse, som skal dække utrolig mange forskellige behov rundt om i landet, skulle forvaltes og administreres af én og samme myndighed. Jeg synes godt, man kan undre sig over tankegangen. Ideen kan umiddelbart virke besnærende, rationel og effektiv, men den duer ikke i virkelighedens verden.

CD vil ikke være med til at opbygge det bureaukrati, som en så central administration uvilkårligt vil medføre. CD er fuldstændig enige i, at en direkte forbindelse mellem brugeren af en bygning og bygningens ejer – henholdsvis lejer – som i alle andre forhold ganske givet virker fremmende på ansvarligheden. CD er ligeledes enige i, at for overskuelighedens og gennemskuelighedens skyld vil det være fuldstændig rigtigt, at vi får udarbejdet nogle fornuftige retningslinjer for, hvordan ejendomsmassen skal administreres. Det siger sig selv, at der ved forvaltning af offentlige bygninger ikke må tages usaglige hensyn, og det er lige så klart, at den leje, der betales, alt efter omstændighederne skal ligge så tæt på den almindelige markedsleje som muligt.

Hvad angår de to konsulentrapporter, jeg blot kort bemærke, at CD er helt enige i, at nu kan det snart være nok. Den sag kan snart ikke bære mere. Situationen omkring styrelsen er analyseret til bunds, og en række fornuftige initiativer er sat i værk. Det er klart, at vi skal følge udviklingen, men herudover synes jeg, vi skal afvente en redegørelse om styrelsens fremtidige forretningsområde og ellers lade Slots- og Ejendomsstyrelsen få arbejdsro.

#### **Jacob Haugaard (UP):**

Jeg må endnu en gang undres. Jeg har egentlig blandet mig i sagen og har været medforslagsstiller, fordi jeg synes, det skal gå ordentligt til.

Der er et eller andet her, der er helt vildt, og jeg kan fornemme, specielt på hr. Keld Albrechtsen, at jeg er med i et eller andet større ideologisk korstog. Det kan jeg ved Gud ikke rigtig se. Jeg ser som sagt ikke de spøgelses rundt omkring, som hr. Keld Albrechtsen og andre ser. Jeg er vokset op som nabo til et af de mest konservative og reaktionære mennesker i Danmark, som gav sine folk de højeste lønninger og de bedste arbejdsforhold; så den sammenhæng ser jeg ikke helt. Og jeg har arbejdet i Jydsk Rengøring i 10 år, og det selskab gør sgu lige så godt rent, som staten gør, og til en anden pris.

Så mit hovedformål med at være med til det her er altså, at det skal gå ordentligt til, og at en eller anden med en kæmpehyre ikke skal sidde med en husleje på 500 kr.

#### **Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):**

Denne debat har i hvert tilfælde klart tilkendegivet, at der er nogle partier her i Folketinget,

der ikke er tilfredse. Det er menneskeligt. Det kan jeg godt forstå. Det er også en uvurderlig menneskelig egenskab hos hr. Jacob Haugaard, at han undrer sig. Hvis man ikke stadig væk undrer sig, hvad er det så i og for sig, der kommer med nye impulser til én? Og det skal gå ordentligt til, skal det! Det skal også gå ordentligt til for de mennesker, der arbejder i Slots- og Ejendomsstyrelsen, og som bliver hængt ud hver dag, fordi fru Kirsten Jacobsen kommer med sådan nogle usaglige angreb. Det kunne man også tænke på.

Og hvis man ikke kender dem, så findes de rundt omkring på Slotsholmen hver morgen. Det er dem, der gør rent. Det er dem, der altid har smil på læben, når man siger goddag. Det er også dem, der gør deres arbejde og kæmper for deres arbejdsplads. Er det forkert? Jeg synes, det er meget ordentligt!

Men når man kun beskæftiger sig med det, der står i pressen om amtmandsboliger og den slags, får man en forkert og urealistisk vurdering af, hvad der foregår. Og jeg forventer ikke – og det har jeg aldrig forventet – at man som menigt medlem af Folketinget skal kunne gå i dybden med alle disse ting – slet ikke! Det, der foregår på Folketingets talerstol, er selvfølgelig en dialogisk debat, og det er den, vi tager op. Det er det, det drejer sig om. Lad os komme til sagen!

For det første mener jeg at kunne erindre – det *kan* være en erindringsfor skydning, men er det ikke – at man i sin tid under en tidligere regering bestående af Venstre og De Konservative etablerede Slots- og Ejendomsstyrelsen, fordi man ønskede en slagkraftig styrelse, der både ud fra det, den var god til, og ud fra de arbejdsopgaver, den havde, kunne få lov til at udnytte den synergieffekt, der var både med hensyn til ejendomsporteføljen og med hensyn til rengøring, vagt og teknik, fordi de mennesker jo havde det arbejde og man dermed kunne udnytte deres arbejdskapacitet. Sådan var det, og det var der fremtiliget meget stor forståelse for, også hos medarbejderne.

I dag der er nok lidt mindre forståelse for, at de to partier, der var med til at etablere styrelsen, ikke kan bakke den op, men stort set fra den side kun har hånsord tilovers. Jeg ved godt, at hr. John Vinther markerer, og jeg erindrer også hr. John Vintners første bemærkning, og den er jeg tilfreds med, for den er nemlig rigtig; men det forklarer jo ikke, at man i dag ikke vil være med til at komme med de politiske tilkendegi-

velser, der er nødvendige for, at Slots- og Ejendomsstyrelsen også fremover kan fungere.

Det var det første, jeg gerne ville sige. Men fordi jeg hele tiden heroppefra bliver skudt i skoene, at det ikke helt er det, der foregår i det virkelig liv, må jeg nok også sige, at de, der har med virksomheder at gøre, jo udmærket ved, hvordan man iværksætter sådanne tiltag – hvad enten det f.eks. er ØK eller andre virksomheder. For når der er noget, der ikke lykkes, så prøver man på at rette det op. Og først når det ikke lykkes, ser man på, hvad der så skal ske. Det er en ganske almindelig proces i en stor virksomhed. Jeg siger det bare for informationens skyld.

Hvad har vi så gjort i Slots- og Ejendomsstyrelsen? Det er jo klart, at jeg tager kritikken til efterretning. Jeg har aldrig nogen sinde lagt hånd over den kritik – aldrig! Jeg har sagt, at den var berettiget. Og berettiget kritik skal tages til efterretning, således at man får tingene op at stå. Og det svar har vi givet både til Rigsrevisionen og til statsrevisorerne.

Så kan det da godt være, at nogle synes, at det er stileskrivning for grundskolen, men det er jeg glad for, for det betyder, at folk kan forstå, hvad vi skriver, og det er da en fordel. Det kan selvfølgelig også skyldes, at jeg har en baggrund som folkeskolelærer og derfor er i stand til at udtrykke mig rimelig fornuftigt også skriftligt.

Vi har selvfølgelig gennemgået disse ting, og hvad har vi så gjort? Vi har rettet op på det økonomiske og – som fru Pia Larsen også tilkendegav – fået en ny direktør. Men en ny direktør gør det jo ikke alene; det ved jeg da alt om. Men det er jo sådan, at når man skal reorganisere nogle ting, skal der nye impulser til og folk, som er vant til at tage fat på de problemer, der er, når man skal lægge to forskellige umage ting sammen og få dem til at fungere som en enhed, og derfor har vi fået en dygtig direktør. Og jeg er glad for, at fru Pia Larsen også tilkendegav, at der ikke var nogle af bemærkningerne, der gik på vedkommendes kvalitet, og det er jo det afgørende.

Dernæst er der jo klart en ny struktur med hensyn til, hvordan man får stabscheferne til at fungere.

Endelig har vi selvfølgelig taget fat på det fremtidige stykke arbejde, der skal laves, ikke kun inden for økonomistyringen, men også inden for ledelsen.

Jeg synes, det er vigtigt at få gjort klart, at det er de tiltag, der er sat i gang. Og alle, der beskæftiger sig med disse ting, ved, at det selv-



følgelig tager sin tid. Men grundlaget er det rigtige, og den retningslinje, vi har, er også den rigtige.

Når det så er sagt, er der enkelte elementer, jeg yderligere vil kommentere – jeg tror, fru Pia Larsen nævnte noget om ejendomssalg og i den forbindelse sagde, at det, der stod om det, kunne man også forstå i en børnehaveklasse. Det viser, at vi er nede på et niveau, hvor alle kan være med, og det er jo dejligt. For hvad er det, der står? Der står faktisk, at Slots- og Ejendomsstyrelsen har 62 boliger, hvoraf de 21 har tilknytning til slotte eller parker og 41 er beliggende i eller har tilknytning til kontorejendomme. Sådan forholder det sig, og jeg tror ikke, der foreligger nogen ønsker fra nogen side om, at jeg skal oprette ventelister til Amalienborg eller for den sags skyld Fredensborg. Det tror jeg man godt kan lade ude af billedet.

Men med hensyn til salg af ejendomme vil jeg sige, at når det drejer sig om fredede ejendomme – jeg tror, fru Pia Larsen nævnte nogle tal – viser vores analyse, at hvad angår Nybrogade 6 og Frederiksholms Kanal 26 og 28, vil det altså koste ganske betragtelige beløb at sætte disse ejendomme i stand, før de kan sælges. Og disse udgifter overstiger, hvad vi kan få ind – jeg ved ikke, om det er en god forretning at bruge mange millioner kroner på at sætte noget i stand og så få halvdelen ind – og derfor har vi besluttet, at sådan gør vi ikke.

Den ejendom, vi sætter til salg, ligger i Strandgade 27, og jeg har oven i købet tilføjet, at for at være helt sikker – det er også henvendt til fru Kirsten Jacobsen, for fru Kirsten Jacobsen skal også være med i det – gennemgår vi hele tiden porteføljen for at se, hvad der kan sælges fra. Jeg har da ingen interesse i udlejningsejendomme – hvad skulle jeg bruge dem til? – for det, vi beskæftiger os med i Boligministeriet, er administrationen af Slotsholmen og de ministerier, der ligger dér. Det er det væsentlige. Men i tilknytning til disse ejendomme er der altså lejligheder i forbindelse med kontormiljøer, som ikke uden videre kan udskilles. Det er klart redegjort for i det, vi har skrevet til statsrevisorerne. Jeg vil bare gøre opmærksom på det.

Så kommer det væsentlige, som man har taget op, nemlig privatisering og de to rapporter, der er nævnt. Disse to rapporter supplerer selvfølgelig hinanden, og det skal de også. Den ene rapport siger, at man skal udskille det og det, og den anden rapport siger: Skal vi ikke trække vejret lidt og se, om man er i stand til at udvikle

et koncept, som kan indeholde det, der i dag er hele Slots- og Ejendomsstyrelsens arbejdsområde? Og den siger, at man godt kan gøre det, men at det vil tage 2 år.

Dér har jeg sagt: Det er for lang tid. Nu har vi fået en ny direktør, og han får 3 måneder til at sætte sig ind i arbejdet og 3 måneder til at formulere de tanker, der skal til, og så 3 måneder til at udforme det, så jeg har det på mit bord før sommerferien, og så Folketinget har det derefter, når folketingsåret starter, for at vi kan se, om det er rigtigt, at vi kan, eller ej.

Det vil jeg gerne sige, for det synes jeg er vigtigt, og det skal også være et håndslag til de mange medarbejdere, så de ved, at de er også medansvarlige og en del af den udvikling, der skal ske i Slots- og Ejendomsstyrelsen. Der er ingen, der skal kunne dække sig og sige: Det vil jeg ikke deltage i. De skal alle være med. Og dér er det vigtigt at få afklaret, om der er den korpsånd, som er så nødvendig for, at Slots- og Ejendomsstyrelsens forskellige områder og arbejdsområder kan forstå, at foruden at de er selvstændige, er de også en del af en enhed.

Det, at der kommer en rapport, der siger, at man skal privatisere, er et signal til, at man skal diskutere, hvordan man gør det, skal jeg hilse og sige til dem, der beskæftiger sig med det private erhvervsliv.

Så er der selvfølgelig spørgsmålet om de fælles retningslinjer. Det vil interessere fru Kirsten Jacobsen. Jeg husker, at fru Kirsten Jacobsen nævnte en lang række mennesker fra forskellige ministerier, der boede forskellige steder; men det, vi vil, er at lave nogle fælles retningslinjer for alle ministerier og en vejledning vedrørende de tilfælde, hvor der foreligger en aftale, vi ikke kan komme ud af. Det er klart, at når de kommer væk, skal der være fælles retningslinjer. Vejledningen er for det, der er sket, mens de fælles retningslinjer er for det fremtidige.

Finansministeriet og Boligministeriet vil udarbejde disse retningslinjer. Og jeg behøver ikke at gennemgå, hvad boligreguleringsloven siger om det – overhovedet ikke – for det er den, vi kører efter. Selvfølgelig skal det være anstændige lejer, men det skal følge de lejelsesregler, der nu engang er.

Med hensyn til det usaglige, som fru Kirsten Jacobsen jo havde et spørgsmål om, idet hun spurgte, om ministeren vil finde det usagligt, at ansatte i et ministerium eller en styrelse har fortrinsret til en bolig, vil jeg sige, at det er derfor, jeg har lavet ventelister. Der er lavet ventelister.

Det gjorde jeg allerede i efteråret, da jeg trådte til – og senere vil de også gælde for de øvrige områder, vi har – for at sikre, at der ikke tages disse usaglige hensyn.

Så det kan ikke nytte noget, at fru Kirsten Jacobsen står her og siger, at der ikke er sket noget. Det kan godt være, at man ikke synes, der er sket tilstrækkeligt, det er noget andet, men jeg vil da have lov til at sige, at det indebærer de ting, som jeg har nævnt.

Og så kommer vi til redegørelsen: I forbindelse med, at regeringspartierne i deres dagsordensforslag beder regeringen om at komme med en redegørelse om Slots- og Ejendomsstyrelsens forretningsområde, spurgte hr. Villy Søvndal: Vil det så også indebære en opfølgning af redegørelsen fra statsrevisorerne? Selvfølgelig! For jeg har nemlig den opfattelse, at det ikke er slut med, at vi nu har afleveret et svar til statsrevisorerne, der så er overtaget af Rigsrevisionen, og at der så kommer nogle kommentarer. Nej, min opfattelse er, at Folketinget selvfølgelig har krav på hele tiden at blive orienteret om, hvad der sker – også når vi går ind i en kontraktstyring af, hvad vi gør. Det er da klart, at Folketinget har det. Det skal da vide det og kende baggrunden for det, for det, der er afgørende her, er jo argumenterne.

Og dér vil jeg godt lige sige – måske lidt som en sidebemærkning, men alligevel meget direkte – at en gang imellem kan det jo godt være, at man står i et valg mellem at bevare et vist antal arbejdspladser på visse vilkår og slet ikke at have dem. Og det er den diskussion, vi skal have med medarbejderne. Det synes jeg er fair, og den skal de selvfølgelig deltage i.

Må jeg så afslutningsvis sige: Jeg var alligevel glad for hr. Jacob Haugaards indlæg, for jeg synes, det drejer sig om at behandle mennesker ordentligt.

(Kort bemærkning).

**John Vinther (KF):**

Det var boligministerens gennemgang af de mere historiske karakteristika – hvem der gjorde hvad og under hvilke omstændigheder – der bragte mig på talerstolen. Ministerens historiske gennemgang er ikke forkert, i hvert fald ikke særlig meget forkert, men nu er situationen jo altså den, at det har vist sig, at Slots- og Ejendomsstyrelsen ikke kunne løfte den opgave, man pålagde den, og som man regnede med at den ville kunne løfte. Tværtimod har det givet anledning til kritik fra statsrevisorerne, og det

har givet anledning til, at to konsulentrapporter entydigt peger på, at der skal ske en udskillelse af de sekundære opgaver.

Så er det rystende, at man i den situation skal præsenteres for en presseudtalelse fra direktøren, Carsten Jarlov, der påpeger, at nu vil man gå i gang med at arbejde med planer om at udvide området og gå i konkurrence med private virksomheder på de selv samme områder, som de to konsulentrapporter entydigt peger på at man ikke er konkurrencedygtig på. Det er ikke lige den rigtige og mest saglige måde at gribe det an på.

Og jeg vil da spørge boligministeren, om det virkelig er boligministerens hensigt at tillade, at Slots- og Ejendomsstyrelsen i den situation på nuværende tidspunkt, hvor selv regeringen anerkender, at der skal ske en nærmere gennemgang af Slots- og Ejendomsstyrelsens forretningsområde – og jeg tillader mig at gå ud fra, at det på den ene eller den anden måde medfører en indskrænkning – skal udvide sit forretningsområde og gå i direkte konkurrence med private virksomheder på de områder, hvor det med tydelig illustration har vist at det ikke magter opgaven.

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Det positive, man kan starte med at sige, er jo, at så godt som alle ordførerne – jeg tror faktisk, det er alle – har givet udtryk for, at det var vigtigt, at vi fik denne debat.

Jeg har hørt godt efter, og jeg har ikke hørt, at der er blevet sagt ét eneste rosende ord om det, der er sket i Slots- og Ejendomsstyrelsen. Selv regeringen har ikke dristet sig til det, og det forstår jeg jo inderlig godt.

Til gengæld synes jeg, det er et pauvert udbytte, når hele Folketinget er enig om, hvor uprofessionelt, hvor rodet og hvor uacceptabelt det har været, at vi så skal ende med det, som vi på almindeligt christiansborgsprog kalder en afværgedagsorden uden reelt indhold, og det vil jeg tillade mig at sige at den er: Man skal tage statsministerens og boligministerens redegørelse til efterretning! Deri ligger der, at man fortsat skal acceptere, at hver eneste minister og hver eneste styrelse fortolker de såkaldt vejledende regler. Når det er vejledende regler, er der også fortolkningsmuligheder, og derfor bliver der også forskelle. Og med hensyn til de usaglige hensyn, som ikke må tages, står der blot, at der ikke må tages usaglige hensyn, og så skal de samme forskellige kompetente personer altså finde ud, hvad der er usaglige hensyn!

Man kunne jo have gjort det stærkere. Her kunne Enhedslisten og SF måske endda have gjort deres indflydelse gældende ved at bruge miljøministerens måde at fortolke den slags på, nemlig ved at vende det om og definere, hvad usaglige hensyn er, ved simpelt hen at nedlægge direkte forbud mod, at tidligere ansatte og disses familier overhovedet kan komme i betragtning ved udlejning af disse boliger. I dagsordenen står der intet som helst om, at man har tænkt sig at gøre noget ved de rigtig, rigtig mange tjenesteboliger, hvor højtlonnede tjenestemænd har overenskomstmæssige aftaler, som gør, at uanset om man er dommer eller politimester eller noget andet, så kan man aldrig komme til at betale mere end 15 pct. af sin skalløn i husleje for 600-700 m<sup>2</sup> luksusboliger med herlighedsværdi.

Og at konstatere, at der er taget nogle initiativer! Ja, ja, men vi ved meget lidt om, hvad de indeholder, meget lidt konkret; det er mest sludder. Det eneste, vi ved, er, at der kommer en redegørelse, og at hvis man om et år ikke er tilfreds med den, så kan man altid rejse en forespørgselsdebat.

Det vil sige, at man har puttet sagen godt og grundigt ned i skuffen, at man simpelt hen har trukket gulvtæppet hen over hele sommerens skandaleforløb, og at man så håber, at Boligministeriet og regeringen lidt gedulgt kan få det til at glide og så sørge for, at der ikke kommer så meget frem næste gang.

Det dagsordensforslag, som er fremsat på vegne af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Fremskridtspartiet og hr. Jacob Haugaard, pålægger regeringen at gøre forskellige ting. Heri ligger sikkerheden. Det taler også om, at tjenesteboligers huslejer løbende skal justeres. Vi finder det uacceptabelt, at man skal have to forskellige cirkulærer: ét fra 1989 og et nyt, som finansministeren nu skal lave, samtidig med at man, når man gennemgår lejekontrakterne, kan konstatere ved selvsyn, at masser af disse kontrakter ikke har været reguleret i helt op til 20 år. Ureguleret husleje i op til 20 år! Det er vist vilkårligt, som det ikke er ret mange forundt.

Og når boligministeren nu så flot siger, at der er taget skridt, og at det betyder »usaglige hensyn« og »ikke tidligere ansatte«, må jeg så ikke minde boligministeren om, at jeg her står med et brev fra boligministeren skrevet den 16. oktober 1995, dvs. for mindre end 2 måneder siden, og at boligministeren heri skriver:

»Slots- og Ejendomsstyrelsen er imidlertid bekendt med, at otte af de ansøgere, der er noteret foran dem, er henholdsvis tidligere ansatte, børn af nuværende og tidligere ansatte eller ansatte i Boligministeriet i øvrigt.«

Det er altså den slags ventelister og den slags saglige hensyn, som boligministeren synes man skal forvalte efter i fremtiden!

Og når man siger, at man har gjort noget, kan jeg tage en anden lille sag frem:

For ca. 7 år siden rejste jeg her i Folketinget en sag om det tidligere landbrugsmuseum i Lyngby, en kæmpeejendom på en af Danmarks dyreste grunde. Den daværende statsminister, Poul Schlüter, som vist selv på cykel besigtigede ejendommen, lovede, at noget ville blive iværksat.

Jeg modtog den 23. oktober et brev fra naboen, som oprindelig gjorde mig opmærksom på sagen, og jeg kunne konstatere, at de oplysninger, som Kulturministeriet havde afgivet til Folketinget i den bunke, vi fik, var helt rigtige: Der var ikke foretaget noget som helst! De mange tusinde kvadratmeter i Lyngby på en af Danmarks dyreste grunde ligger stadig ubenyttede hen. Det er stadig væk en oplagsplads for 20.000 effekter, som man skriver, og ved selvsyn har jeg været derude og konstateret, at disse stadig væk består af to hestevogne, tre trillebørene og 17.000 skruer.

Vi er ikke tilfredse med det. Vi havde håbet på en bedre udgang af denne debat. Nu må vi konstatere, at boligministeren får et helt år til at lade dette roderi fortsætte.

**Anden næstformand (Henning Grove):**  
Jeg må bede om ro i salen.

**Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):**  
Det er nu mest til hr. John Vinther: Når man lægger flere forskellige styrelser sammen, får man en synergieffekt, hvis man kan få de forskellige kulturer til at arbejde sammen, og det har jeg sagt er meget fornuftigt. Det er jo dér, man nok brugte for lidt tid på at få tingene til at fungere. Det ser man også inden for det private erhvervsliv: Nogle virksomheder får andre virksomheder ind under sig, som de alligevel senere afhænder. Så det skal lige med, at hvis man i sine forudsætninger ikke skaber grundlag for, at man får en tilstrækkelig stærk økonomi, er det klart, at nogle af områderne ikke vil kunne tjene sig ind.

Når vi så ser på den pressemeddelelse, der er kommet i dag fra vores nye direktør, Carsten Jarlov, er det jo også klart, at man må påpege, at hvis man skal videre i udviklingen af dette koncept, må man gå ind på det marked, der er, på markedets vilkår – læg mærke til det! – for når man f.eks. kæmper om en licitation til Det Kongelige Bibliotek, så er alle jo medbydere, det er klart, og det er vi også, sammen med så mange andre, for det er jo en statslig institution. Det er sådan nogle ting, der ligger i det. Og jeg vil gerne lige gøre opmærksom på, at det er dér, udviklingen kunne ligge, og jeg synes, det er rimeligt, at man tager disse betragtninger med, når man skal komme med en redegørelse til Folketinget.

Og så vil jeg sige til fru Kirsten Jacobsen – bare som en lille korrektion – at det er sådan, at hvis der på nogle af de ventelister, vi i Boligministeriet har til vores ejendomme, findes ansøgere, der er ansat ho os, så foregår det oppe hos mig, således at jeg kan se, om det forholder sig sådan, som det skal.

Endelig skal jeg bare understrege udtrykket vejledende, for det var fru Kirsten Jacobsen så elskværdig at nævne, og dér skal jeg gerne endnu en gang understrege for fru Kirsten Jacobsen, at det, der er vigtigt, er de fælles regler.

Og må jeg så have lov til ganske stiltørdigt at sige til fru Kirsten Jacobsen: Tak for tilliden!

(Kort bemærkning).

**John Vinther (KF):**

Jeg kan kun opfatte boligministerens sidste udsagn således, at ministeren i en situation, hvor der er rejst berettiget kritik af Slots- og Ejendomsstyrelsens forvaltning og administration, og i en situation, hvor to konsulentrapporter entydigt peger på, at der skal ske en udskillelse af de sekundære funktioner rengøring, vagt, el, VVS og energi, vil tillade, at Slots- og Ejendomsstyrelsen nu går i gang med at udvide dette forretningsområde og går i direkte konkurrence med private erhvervsvirksomheder, til trods for at der altså foreligger entydige rapporter, der konkluderer, at det netop er disse opgaver, Slots- og Ejendomsstyrelsen ikke formår at forvalte.

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Jeg havde ikke lejlighed til det før, men når boligministeren nu selv nævnte de meget berømte fredede ejendomme ovre i Frederiks-

holms Kanal 28 og boligerne i Nybrogade 6 og gjorde et stort nummer ud af, at de altså skulle istandsættes for mange penge, inden man kunne få lov til at udstykke dem, og at man jo kun kunne sælge dem for meget mindre, vil jeg lige sige, at jeg står med boligministerens eget svar til statsrevisorerne, hvor man redegør for det, og at det er det mest amatøragtige, der nogen sinde er lavet. Er det da slet ikke gået op for den forvaltningsmyndighed, som regulerer landets boliglovgivning, at det er tilladt at sælge en ejendom uden udstykning, at det er tilladt at sælge den i den stand, hvori den forefindes, og så lade private mennesker foretage ombygningen og udstykningen for deres egne penge?

Hvad er det dog for en begrundelse, der er i svaret til statsrevisorerne: at en eventuel udstykning vil give underskud, og at man så lader være med at foretage den? Man kunne sælge den ejendom i den tilstand, hvori den forefindes. Og hvem siger i øvrigt, at told- og skattemyndighedernes vurdering er den rigtige vurdering? Man har ikke engang gjort sig den ulejlighed at indhente en ejendomsmæglervurdering.

Det er et rent amatørsvær, og hvis det er sådan, man bestemmer, efter hvilke kriterier statens ejendomsportefølje skal sælges, kan jeg godt forstå, at man aldrig kommer af med noget.

**Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):**

Jeg var lige ved at sige til fru Kirsten Jacobsen: Lad os få et godt bud! Men lad det nu være.

Jeg vil gerne sige til hr. John Vinther: Det er jo ikke helt korrekt. Den ene rapport siger: Her og nu. Den anden rapport siger, at man efter to år bør overveje, om man skal køre efter koncernmodellen eller efter områdemodellen.

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 16 af Sonja Mikkelsen (S), Jørgen Estrup (RV) og Hans Erik Hillerup-Jensen (CD) (se foran) vedtoges med 67 stemmer (S, SF, RV, EL og CD) mod 51 (V, KF, FP, DF og Jacob Haugaard (UP)).

Hermed var følgende forslag bortfaldet: Forslag om motiveret dagsorden nr. D 17 af Pia Larsen (V), John Vinther (KF), Kirsten Jacobsen (FP) og Jacob Haugaard (UP).

Hermed sluttede forespørgslen.

**Anden næstformand** (Henning Grove):

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.56

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

**9) Første behandling af lovforslag nr. L 65: Forslag til lov om ændring af lov om leje og lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Lejefastsættelse i en- og tofamiliehuse og ejerlejligheder, der udlejes tidsbegrænset).** Af Erling Oxdam (V) og John Vinther (KF) m.fl. (Fremsat 8/11 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

### Forhandling

**Boligministeren** (Ole Løvig Simonsen):

Jeg er sådan set enig med forslagsstillerne i, at vi har at gøre med en lovgivning, der har haft nogle positive virkninger. Derfor vil jeg også godt gøre lidt ud af at forklare, hvorfor forslagsstilleren ikke har kunnet finde noget forslag om at forlænge ordningen med fri lejefastsættelse ved tidsbegrænset udlejning af visse ejerboliger i regeringens lovkatolog. Der er nemlig ikke tale om forglemmelse, men om helt bevidst undladelse.

Ejerboligmarkedet var i slutningen af 1980'erne præget af et stort, stigende antal tvangsauktioner, og for at bryde denne udvikling gennemførte Folketinget i 1989 og 1990 en række initiativer med virkning for ejerboligområdet. Initiativerne sigtede dels mod at stimulere omsætningen af ejerboliger, dels mod at lette de økonomiske vilkår for boligejere, der ellers risikerede at komme i en tvangsauktionstruende situation.

I forlængelse heraf gennemførtes i foråret 1991 en ændring af lejelovgivningen, der fritog tidsbegrænset udlejning af en enkelt ejerlejlighed eller af boliger i en- og tofamiliehuse for de normale lejefastsættelsesregler. Muligheden for fri lejefastsættelse indførtes i første omgang med virkning for tidsbegrænsede lejemål, der blev indgået og afsluttet i perioden 15. april 1991 til 31. december 1994.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgik det, at afslutningsfristen var fastsat på baggrund af, at det forventedes, at omsætningen af ejerboliger var normaliseret ved udgangen af 1994. Ved en senere lovændring forlængedes afslutningsfristen til 31. december 1995. Der er ingen tvivl om, at ordningen har været til gavn for en del boligejere, som har ønsket at sælge deres bolig, men som ikke har kunnet opnå en acceptabel pris.

De initiativer, der blev gennemført dengang, har set under ét medvirket til at igangsætte den positive udvikling for ejerboligmarkedet, som vi i dag kan glæde os over.

For en ordens skyld skal jeg dog ikke undlade at pege på, at den økonomiske politik, der har været ført efter regeringsskiftet i januar 1993, har en væsentlig del af æren for, at der blev igangsat et længe savnet opsving i dansk økonomi, og for, at dette opsving nu fortsætter i et tempo, der er forenelig med fortsat lavinflation.

Som jeg ser det, er omslaget fra langvarig stagnation til fornyet vækst hovedforklaringen på, at ejerboligmarkedet nu er inde i en positiv udvikling.

Den reduktion af nettoydelsen, som de fleste boligejere i 1993 og 1994 opnåede ved konvertering af højt forrentede lån i boligen, har naturligvis også været medvirkende til den positive udvikling, og jeg vil godt bruge et øjeblik på at give lidt talmæssig dokumentation for den mærkbare bedring af situationen på ejerboligmarkedet, som vi har været vidne til i de sidste par år.

Tal fra Danmarks Statistik fra 2. kvartal i år viser, at priserne på parcelhuse og ejerlejligheder er steget med omkring 4 pct. i forhold til 1. kvartal. Priserne på parcelhuse ligger dermed knap 22 pct. over ejendomsværdien ved 19. almindelige vurdering i 1992, og det tilsvarende tal for ejerlejligheder er knap 11 pct.

Antallet af kundgjorte tvangsauktioner for parcelhuse er faldet fra et årsniveau på godt 11.000 i 1990 til et skønnet årsniveau på under 2.000 i 1995. Og selv i 1986, hvor det gik ufatteligt